

‘WIJZIGINGEN IN GIW/ISSO- PUBLICATIE WAS POSITIEF PROCES’

Dit voorjaar gingen Hans Marcus en Jan Aerts namens het Garantie Instituut Woningbouw (GIW) en Kennisinstituut Isso de zalen langs om de installatie- en bouwwereld te informeren over de nieuwe GIW/Isso-publicatie. Hierin stelt het GIW hele concrete eisen aan de installatietechniek. En dat viel een groot aantal partijen tamelijk rauw op hun dak. Er kwamen veel reacties op zowel de inhoud als de interpretatie van de eisen. Mede op basis daarvan volgden een beknopte herziening en heroverweging van de eisen, zodat op 1 januari 2007 de herziene GIW/Isso-publicatie van kracht kan gaan.

Oorspronkelijk zou de publicatie ‘Installatie-eisen nieuwbouw eengezinswoningen en appartementen’ op 1 juli 2006 al van toepassing zijn. ‘Er ontstond vooral onrust toen de reikwijdte van deze publicatie bij de bouwwereld doordrong. Natuurlijk kwamen er bezwaren bij de diverse partijen, waarbij sommige van die bezwaren goed werden onderbouwd’, vertelt Jan Aerts van Isso. ‘Verder bleken vooral de grote bouwbedrijven zich toch wat overvallen te voelen door de komst van deze publicatie’, zegt Hans Marcus, namens GIW een van de opstellers van de publicatie. ‘Het GIW heeft toen besloten de invoering een half jaar uit te stellen en de redactiecommissie wilde, op basis van de kritieken en opmerkingen, bepaalde passage nog eens opnieuw bekijken.’ ‘Eigenlijk was dit een heel positief proces’, vinden Aerts en Marcus. ‘Een enkele kritiekpunt hebben wij aangepast, van bepaalde eisen hebben we een advies gemaakt en op sommige plaatsen hebben wij een nadere uitleg gegeven, zodat teksten niet voor meerdere uitleg vatbaar zijn. Of ik het erg vind dat wij enkele eisen hebben afgezwakt?’, zegt Marcus. ‘Nee, daar heb ik niet zo veel moeite mee. We hebben nu tenminste een lijst met eisen die wél vastliggen. De kopers weten nu wat zij op installatiegebied mogen verwachten. In de toekomst kunnen wij de eisen altijd nog aanscherpen, mocht dat nodig blijken.’

Belangrijkste wijzigingen

De GIW/Isso-publicatie kent een opzet waarbij de installatie-eisen over vijf verschillende onderwerpen zijn verdeeld. Van de wijzigingen staan hieronder de belangrijkste op een rij. In het cursief gedrukte lettertype staat een beknopte toelichting of commentaar van Aerts en Marcus.

Verwarming

- De vereiste dekking met beton op vloerleidingen is verlaagd van 3 naar 2 cm.

Dit was een foutje. De GIW/Isso-publicatie hanteert in principe alleen eisen die ook in de Isso-publicaties worden gehanteerd. En in zowel de relevante Isso-publicaties als de NEN-norm 2741 hanteert men 2 cm.

- Een grotere afkoeling dan vijf procent in de leidingen van het toestel naar het afgiftelichaam is toegestaan, mits het vermogen van de radiatoren of convectoren daarop wordt aangepast. Dit moet wel in het ontwerp worden vastgelegd.

Hiermee geven wij de ontwerpers iets meer ruimte. Het is echter geen regeltje om verkeerde ontwerpaannamen achteraf te corrigeren. Wij denken dat je hierdoor met mantelbuizen en eventueel geïsoleerde buizen in de

schacht kunt volstaan. Wat we in elk geval willen voorkomen is dat er leidingen zonder mantelbuis worden gebruikt.

- Verticale temperatuurgradiënt geldt alleen bij verdiepingsoverschrijdende vertrekken en/of verkeersruimten.

Dit geldt voor vides of andere verblijfs- en/of verkeersruimten die met elkaar over meerdere verdiepingen in een open verbinding staan.

- In warmteverliesberekeningen moet men rekening houden met extra warmteverlies door koudebruggen.

Dit staat feitelijk al in Isso-publicatie 51. Maar vooral ontwikkelaars en aannemers wilden dit er expliciet in hebben staan, omdat zij bang zijn dat de installateur het mogelijk vergeet.

- Men mag een thermolint toepassen bij een enkele waterleiding in onverwarmde ruimten.

Dit is bedoeld om te voorkomen dat men onverwarmde ruimten toch moet verwarmen, bijvoorbeeld wanneer de waterleiding voor een toilet door een onverwarmde garage loopt.

- De ontwikkelaar en installateur moeten de volgende informatie aan de koper verstrekken: benodigd vermogen, geïnstalleerd vermogen, afmetingen verwarmingselementen en inregelstaat. Deze gegevens mogen zowel in tabelvorm als op een installatietekening worden verstrekt.

In de vorige versie stond dat men ook een warmteverliesberekening moest overhandigen. Maar de markt vindt dat zo'n berekening meer vragen oproept dan dat ze beantwoordt. Daar konden wij wel in meegaan.

Ventilatie

- Het uitgangspunt van een drukverlies van 100 Pa wordt gekoppeld aan de volumestroom 62,5 dm³/s.

In de eerste versie was de eis aan het drukverlies niet aan een volume gekoppeld. Wij waren daarmee aan de veilige kant gaan zitten. De markt vond dit te kritisch, dus koppelen wij nu het drukverlies aan de volumestroom.

- De maximaal toegestane luchtinblaas- en afzuigcapaciteit per rooster is geen eis, maar een advies.

Het was moeilijk van dit punt een harde eis te maken, omdat er te veel variatie in roosters is. De boodschap van het GIW moet wel duidelijk zijn: men moet in elk geval ontwerpen vanuit de specificaties van een rooster.

- De toepassing van een bypass in een wtw-unit is niet verplicht, maar wordt wel geadviseerd.

Ieder weldenkend mens wil geen wtw-unit zonder bypass, maar de bouwwereld viel hier nogal zwaar over. Dus hebben we er een advies van gemaakt.

Hans Marcus: 'Er ligt nu een lijst met eisen die wel vastliggen.'

NIEUWE GIW/ISSO-PUBLICATIE 2007

De eisen en adviezen die zijn vastgelegd in de nieuwe GIW/Isso-publicatie, editie 2007, zijn vanaf 1 januari 2007 van toepassing op elke woning die onder het GIW-label wordt gebouwd. Wie de complete publicatie wil leren kennen, kan deze bij Isso bestellen. Mensen die begin dit jaar al de eerste versie van de GIW/Isso-publicatie hebben aangeschaft, krijgen via Isso gratis een nieuw exemplaar toegestuurd. De publicatie, die 50 euro kost, is te bestellen bij Isso via www.isso.nl.

- Wand- en plafondroosters mogen dichterbij de wand en/of het plafond (dan 30 cm) worden gemonteerd, als men zogeheten schone sectorroosters toepast. Bij deze roosters kan men de luchtstroom sturen.

Tapwater

- De maximaal toegestane waterdruk achter het leveringspunt is verhoogd van 300 naar 400 kPa.

Bij een te kritische waarde van 300 kPa zou je wellicht wat vaker drukverlaging moeten toepassen, omdat de druk van de waterleidingmaatschappijen geregeld hoger is. Bij de nieuwe, maximale druk zit je in negen van de tien situaties goed.

- De inhoud van boilers mag worden gecorrigeerd (mag kleiner zijn dan door GIW vereist) als daar tegenover een nuttige inhoud en/of temperatuur in positieve zin afwijkt met de vereisten.

Er was bijvoorbeeld een fabrikant die een boiler met 90 l op de markt brengt, terwijl wij een minimum van 96 l voorschreven. Maar omdat die leverancier het water op een hogere temperatuur bewaart, kan die boiler toch voldoende warm water leveren.

Geluid

- Geen wijzigingen.

Temperatuuroverschrijding

- De sneltoets, die in de eerste versie van de publicatie was opgenomen, is eruit gehaald.
- Bij appartementen moet men altijd een TO-berekening maken van het meest kritische appartement.
- Als alle appartementen als aparte zone zijn ingevoerd in de EPC-berekening, geldt hiervoor dezelfde eis als bij eengezinswoningen.
- Bij eengezinswoningen hoeft men alleen een TO-berekening te maken als het indicatiegetal uit de EPC-berekening hoger is dan 3.

Dit indicatiegetal is feitelijk een soort risicoanalyse. Het indicatiegetal is voor de EPC een indicatie of bewoners later bijvoorbeeld koeling in de woning gaan aanbrennen.

- Het toegestane aantal overschrijdingsuren is verhoogd van 250 naar 300.
- Enkele uitgangspunten voor de TO-berekening zijn in de publicatie aangepast. Het meerekenen van zonwering is nu toegestaan, als die door de aannemer bij de bouw van het huis wordt meegeleverd. Ook mag men spuivoorzieningen meerekenen, als deze maar op een inbraakveilige wijze kunnen worden gebruikt.

Uit de bouwsector kregen wij onder meer kritiek op spuivoorzieningen, zoals ramen, in een flatgebouw. Deze

Jan Aerts: 'Sommige bezwaren waren zeer goed onderbouwd.'

konden bewoners de hele dag openlaten, omdat er geen inbraak mogelijk is. In zulke gevallen mag men deze nu dus meerekenen. ◀